

Ćwiczenia dramowe

Autor: Kowalczyk K.
20.04.2008.

Ćwiczenia dramowe w nauczaniu wczesnoszkolnym. W młodszym wieku szkolnym drama wykorzystuje naturalną skłonność dzieci do naśladowania i zabawy, ale jednocześnie zmusza do głębokiej autorefleksji. Bazuje na aktywności i zaangażowaniu emocjonalnym dziecka, uczy rozwiązywania problemów poprzez działanie.

Wielkim walorem dramy jest fakt odwoływania się do indywidualności każdej jednostki ludzkiej, co sprzyja zaspokojeniu osobistych pragnień. Nie bez znaczenia jest brak elementów rywalizacji, co przyczynia się do stwarzania bezpiecznej atmosfery.

Drama rozwija wyobraźnię, fantazję, wrażliwość emocjonalną, a także plastykę ciała. W nauczaniu wczesnoszkolnym, które stanowi pierwszy etap zajęć dramowych, szczególny nacisk należy położyć na ćwiczenia utrwalające wrażliwość zmysłów: słuchu, wzroku, węchu, dotyku. W dalszej kolejności wykorzystuje się: wprawki dramowe (ćwiczenia intonacyjne, ruchowe, mimiczne), ćwiczenia dramatyczne (dokańczanie opowiadań, zmienianie zakończenia opowiadania, praca w parach, np. wywiad, scenki i sytuacje improwizowane, improwizacje inscenizacyjne), gry (gry i zabawy sprzyjające integracji i aktywności), inne formy artystyczne (układanie opowiadań, tworzenie melodii tekstów, ilustrowanie zwrotek wiersza wytworami plastycznymi, malowanie obrazów słowami).

Cele dramy Cele dramy zblokowane zostały w trzech kategoriach:

1. Wszechstronny rozwój osobowości, ekspresji, wrażliwości i uczuciowości:
 - kształtowanie wrażliwości uczniów;
 - doskonalenie umiejętności rozmowy o uczuciach;
 - wyrażanie stanów psychicznych, uzewnętrznianie uczuć;
 - uświadamianie własnej indywidualności przy poszanowaniu odrębności innych;
 - kształtowanie określonych zachowań społecznych;
 - panowanie nad emocjami, koncentracja, współdziałanie w grupie.
2. Integracja zespołu klasowego: -wytwarzanie poczucia bezpieczeństwa i wzajemnego zaufania w grupie;
 - budowanie więzi emocjonalnej z rówieśnikami i nauczycielem;
 - kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów społecznych i rozwiązywania problemów w grupie;
3. Przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze:
 - rozwijanie słownictwa, frazeologii, zakresu pojęć;
 - rozwijanie fantazji, pobudzanie do aktywności i odkrywania rzeczy nowych;
 - przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu poprzez umiejętne i świadome korzystanie z dóbr kultury(muzyki, tańca, pantomimy, teatru).

Zastosowane techniki dramowe.

Pracę z dramą należy rozpocząć od technik najprostszych po przedstawienia improwizowane. Każda technika ma swoje zalety i dostarcza innego typu zadowolenia, emocji i przeżyć.

Najczęściej stosowane są:

Rozmowa - która jest najprostszą formą bycia w roli. Uczy rozmowy o doznaniach, słownego uzewnętrzniania uczuć, buduje zaufanie.

Wywiad - polega na rozmowie z jedną lub z dwiema wytypowanymi osobami. Kształci umiejętność zadawania pytań. Fikcyjna sytuacja rozwija fantazję i myślenie.

Ćwiczenia pantomimiczne - (etiudy) Polegają na przedstawieniu ciałem, gestem i mimiką określonego problemu lub tematu. Sprzyjają rozwijaniu plastyki ciała, koncentracji i fantazji.

Improwizacje - „wchodzenie w rolę” na podstawie opowiadania lub utworu literackiego(scenka, przedstawienie). Jest to praca w grupach bez nastawienia na efekty artystyczne.

Inszenizacja - opiera się na wyraźnym podziale widzów i aktorów. Aktorzy uczą się tekstów na pamięć i grają pod kierunkiem reżysera wg. Ustalonego scenariusza.

Rzeźba - polega na przyjęciu odpowiedniej pozy i zastygnięciu w bezruchu w najbardziej dramatycznym momencie granej scenki; po chwilowym zastygnięciu akcja zaczyna toczyć się dalej, aż do następnego zatrzymania. Doskonali współdziałanie i koncentrację.

Film - Kontynuacja „stop klatki”. akcja może przebiegać w zwolnionym lub przyspieszonym tempie.

Rysunek - jest techniką plastyczną. Może przedstawiać realistyczny lub fantastyczny portret postaci literackiej, szkic wyposażenia wnętrza, barwne plamy wyrażające uczucia i nastroje. Rozwija fantazję i zdolności manualne.

Ćwiczenia głosowe - polegają na naśladowaniu głosów zwierząt i odgłosów wydawanych przez przedmioty. Doskonali rytm oddechowy i wyrazistą mowę.

List - forma bycia w roli bohatera, który napisał list, adresata, przyjaciela, adresata za kilka lat. Stanowi punkt wyjścia do poznania utworu oraz zrozumienia motywów postępowania postaci literackich.

Dziennik lub pamiętnik - może być odczytany jako świadectwo minionej epoki, np.: w związku z omawianiem warunków życia ludzi w dawnych czasach.

Standardy osiągnięć:

1. Dysponowanie bogatym warsztatem środków wyrazu, prawidłowe jego wykorzystanie, umiejętne radzenie sobie z treścią, odwagą sceniczną.
2. Rozróżnianie fikcji od rzeczywistości.
3. Wygłaszanie fragmentów poezji i prozy z pamięci z zastosowaniem odpowiedniej intonacji, znaków przestankowych, modulacji i siły głosu oraz z wykorzystaniem sposobów poruszania się na scenie.
4. Układanie opowiadań zachowujących ciąg przyczynowo - skutkowy.
5. Układanie krótkich dialogów na określony temat.
6. Integracja zespołu klasowego.